

MAANDBLAD VOOR ACCOUNTANCY EN BEDRIJFSHUISHOUDKUNDE

ONDER REDACTIE VAN: R. A. DIJKER, G. P. J. HOGEWEG, PROF. TH. LIMPERG JR., A. NIERHOFF EN H. R. REDER.

RUBRIEK REDACTEUREN: EXAMEN-VRAAGSTUKKEN: Drs. ABR. MEY EN Drs. J. PAARDEKOOPEL — LITERATUUR: M. M. DEEN Jr. EN A. ROBLES
BESLECHTE GESCHILLEN: Mr. A. E. J. NYSINGH — UIT DE FINANCIËLE HUISHOUDING DER OVERHEID: J. H. TEXTOR — UIT HET BUITEN-
LAND: J. E. ERDMAN, C. A. HUYSMAN EN C. J. MEIJER — EFFICIËNTIE: C. A. BLAZER EN L. POLAK — REPERTORIUM VAN TIJDSCHRIFT-
LITERATUUR: Mej. Dr. R. PHILIPS, Drs. G. L. GROENEVELD, J. P. DE HAAN EN J. C. SPANGENBERG

MEDEWERKERS: PROF. Mr. Dr. H. W. C. BORDEWIJK, J. P. CROIN, Mr. P. J. DAM, E. VAN DIEN, W. H. ELLES, G. W. FRESE, PROF. Dr. Ir.
J. GOUDRIAAN Jr., S. KONIJN, R. KUIJPER, JAMES POLAK, PROF. Dr. N. J. POLAK, J. E. SPINOSA CATTELA, Dr. A. STERNHEIM,
PROF. Dr. J. G. CH. VOLMER

SECRETARIS DER REDACTIE - C. VERWEY
TESSELSCHADESTR 15 - AMSTERDAM, TEL. 82444

UITGEVER: J. MUUSSES - PURMEREND
TELEFOON 77 - GIRO No. 15062

DE COPIE VAN INGEZONDEN BIJDAGEN WORDT NIET TERUGGE-
GEVEN. - NADRIJK IS GEOORLOOFD. ZOO DE BRON WORDT GE-
NOEMD. - BOEKEN TER RECENSIE EN ALLE ANDERE STUKKEN
VOOR DE REDACTIE ZENDE MEN AAN DEN SECRETARIS. ———

VERSCHIJNT MAANDELIJKS, BEHALVE IN DE MAAND AUGUSTUS.
ABONNEMENT PER JAAR F 10.—, FRANCO PER POST F 10.24, BUITEN-
LAND F 10.60. MEN ABONNEERT ZICH VOOR DEN GEHEELEN
JAARGANG ———

INHOUD

Van de Redactietafel	Blz.	97
Samenwerking tusschen Public-accountant en Accountant der Directe belastingen door A. Nierhoff	„	97
De taak van den Accountant in het verzekeringsbedrijf Prae-advies uitgebracht op den Vijfden Verzekerings- dag van 20 Oct. 1928 door R. A. Dijkker, Accountant 's-Gravenhage (Vervolg van blad 86)	„	98
Uit de Financiële Huishouding der Overheid Red. J. H. Textor De voorgestelde wijzigingen in de Gemeentewet door J. H. Textor	„	101
Rechten als vermogensbestanddeel bij de vermogensbelas- ting door B van den Berg	„	103
Lastige gevallen Oplossing van Geval No. III: Rust de etiquette van het beroep ook op den ambtenaar-accountant? met naschrift van T. Keuzenkamp Lastig geval No. V: Moet in tusschentijdsche winst- overzichten de invloed der bedrijfsdrukke tot uitdruk- king komen? door T. Keuzenkamp	„	104
Uit het Buitenland Red. J. E. Erdman, C. A. Huysman en C. J. Meyer De Accountantsverklaring — New-York C. P. A. Act	„	106
Vragenbus	„	107
Repertorium van Tijdschrift-literatuur op het gebied van Accountancy en Bedrijfs-huishoudkunde	„	107
Federatief examen van het Nederlandsch Instituut van Accountants en de Nederlandsche Organisatie van Ac- countants Accountancy B — Financiële Rekenkunde	„	108
Mededeelingen waarvan plaatsing werd verzocht	„	112
Ontvangen boekwerken	„	112

VAN DE REDACTIETAFEL

Wij brengen den lezers in herinnering, dat voor de maand
Augustus geen nummer zal verschijnen.

SAMENWERKING TUSSCHEN PUBLIC-ACCOUNTANT EN ACCOUNTANT DER DIRECTE BELASTINGEN

De arbeid van de accountants der Directe Belastingen is wel bekend. Ieder bureau van den Accountantsdienst ontvangt van de tot zijn rayon behorende Inspecteurs der Directe Belastingen dossiers van belastingplichtigen, ten einde een boekonderzoek in te stellen naar de gedane aangiften. Het onderzoek betreft hoofdzakelijk de Inkomsten-, Vermogens-, en Dividend- en Tantième-belasting. Het aantal zaken, dat ieder jaar moet worden afgedaan, is zeer groot, zoodat de tijd, die aan een boekonderzoek kan worden besteed, veelal beperkt is. Meestal moet met een summier onderzoek genoegen worden genomen; slechts in bepaalde gevallen kan eene uitgebreide controle plaats hebben. De verantwoordelijkheid van den belastingaccountant is dan ook van geheel anderen aard dan die van zijn collega in het vrije beroep.

In korten tijd moet de belasting-accountant zich een oordeel vormen over den aard van het bedrijf, de inrichting der boeken, de bedrijfsuitkomsten, het bedrijfsvermogen, e.m.

Het is daarom vanzelfsprekend, dat de door den public-accountant verrichte arbeid hem daarbij van grooten dienst kan zijn. Bij den aanvang van zijn onderzoek moet hij daarom allereerst informeerden, of belastingplichtige van de diensten van een public-accountant gebruik maakt. Indien eene volledige controle door een bona-fide accountant heeft plaats gehad, wordt zijne taak aanmerkelijk verlicht. Hij zal dan aan den belastingplichtige de uitgebrachte rapporten ter inzage vragen, die hem alle gegevens betreffende de uitgeoefende controle zullen verschaffen. Het is minder wenschelijk, dat hij direct contact zoekt met den public-accountant.

Hij kan zich beter eerst door belastingplichtige van het bedrijf op de hoogte laten stellen, de inrichting der boekhouding bestudeeren, rustig van den inhoud der uitgebrachte rapporten kennis nemen, en verder nota nemen van al datgene, wat hij voor zijn onderzoek noodig oordeelt. De punten, die opheldering vereischen, kunnen worden genoteerd, alsmede de posten, die niet strooken met de fiscale opvattingen. De besprekingen met den accountant van het bedrijf hebben daarna plaats.

Er kunnen bovendien speciale redenen zijn voor een zelfstandig vooronderzoek. Meermalen is de Inspecteur in het bezit gekomen van gegevens, die er op wijzen, dat hoogstwaarschijnlijk belastingontduiking heeft plaats gehad. In die gevallen is het noodzakelijk, dat de belasting-accountant deze gegevens aan de overgelegde boekhouding toetst. Hij kan er bezwaarlijk den public-accountant van te voren van in kennis stellen. Blijkt inderdaad, dat niet alle transacties in de boekhouding zijn verwerkt, dan zullen belastingplichtige en public-accountant hiervan op de hoogte moeten worden gebracht.

De bovenuiteengezette wijze van werken heeft voor den belasting-accountant verder dit voordeel, dat hij bij bepaalde bedrijven de bedrijfsuitkomsten kan toetsen aan die van gelijksoortige bedrijven, hetgeen vooral bij controle van winkelsaken van belang is. De accountantsdienst der Direete Belastingen beschikt tengevolge van het groote aantal onderzochte zaken over vele gegevens, die hij bij zijn onderzoek kan benutten.

Wij komen dus tot de conclusie, dat het voor alles beter is, dat de belasting-accountant zelfstandig een voorloopig onderzoek instelt en daarbij kennis neemt van de uitgebrachte rapporten van den public-accountant, alvorens hij zich met dezen in verbinding stelt.

Het spreekt vanzelf, dat het standpunt bij zaken, die onder controle staan van accountants, die niet het vertrouwen van den fiscus genieten, geheel anders is. Hetgeen zij als uitkomst van hun onderzoek in hunne rapporten neerleggen kan zonder niet worden aanvaard, zoodat hier niet kan worden volstaan met eene principiële bespreking van de belastingaangelegenheden tusschen public- en belasting-accountant. De belasting-accountant zal dan op eigen onderzoek zijn aangewezen.

De arbeid van den public-accountant is van groot belang voor de Administratie der Direete Belastingen. Het feit, dat een bedrijf onder volledige controle staat van een te goeder naam en faam bekend staand accountant, heeft voor haar groote waarde. Eene wettelijke regeling van het accountantsberoep zal ook de belasting-administratie ten goede komen. De aangiften van belastingplichtigen, die hun bedrijf door een register-accountant laten controleren, behoeven in het algemeen weinig tijd te kosten. De register-accountants zouden van hunne controle kunnen doen blijken door de aangiftebiljetten mede te onderteekenen. Dit zou alleen dan kunnen geschieden, indien de register-accountant ook de controle van de privé-administratie van belastingplichtige heeft. In geval hij alleen de controle van het bedrijf heeft, zal hij dit op het aangiftebiljet moeten vermelden. Wellicht ware het nog beter, dat de public-accountant, in plaats van de aangifte mede te onderteekenen, bij zijn rapport een nota ten dienste van de Belasting-administratie zou voegen, zooals in Engeland gebruikelijk is. Daar de fiscale wetten niet altijd in overeenstemming zijn met bedrijfseconomische principes moeten meermalen wijzigingen worden aangebracht in balans en winstrekening. De public-accountant zou in zijne nota eene afzonderlijke opstelling kunnen maken en daarbij de noodige toelichtingen kunnen geven, die van belang zijn.

Bij de bestaande belastingwetgeving geeft de voorgestelde samenwerking tusschen register-accountants en Belasting-administratie eene moeilijkheid. Zooals bekend is, zijn er accountants, die het vertrouwen van den fiscus niet genieten. Dit geval zal zich ook in de toekomst ten aanzien van de register-accountants kunnen voordoen. De belastingwetten schrijven de Belasting-administratie ten aanzien van haar ter kennis gekomen feiten geheimhouding voor, waardoor het haar niet mogelijk is, om feiten, die h.i. aanleiding geven een accountant als onbetrouwbaar te signaleeren, ter kennis van den Raad van Tucht te brengen. De geheimhouding zou ten dezen opzichte opgeheven moeten worden, wil in de toekomst eene volledige

samenwerking tusschen fiscus en register-accountants mogelijk zijn.

A. N.

DE TAAK VAN DEN ACCOUNTANT IN HET VERZEKERINGSBEDRIJF

II

Prae-advies uitgebracht op den Verzekeringdag van 20 Oct.
1928 door R. A. Dijker, accountant te 's-Gravenhage

(vervolg van bladz. 86)

Dit zelfde geldt voor een accountantsverklaring; ook daar zou de waarde der verklaring verkleinen, wanneer de bestuurders der onderneming, die het attest wenschen, ten opzichte van de juistheid van een door hen zelf opgemaakt stuk, invloed zouden kunnen uitoefenen op de wijze waarop de deskundige tot de zekerheid meent te moeten komen.

De opdrachtgever kan zich vooraf laten inlichten omtrent de gevolgen, welke het geven van een opdracht als hierbedoeld met zich brengen aan kosten en aan bemoeiingen met het bedrijf, maar met de opdracht zelf bepaalt hij voor zoover zulks van hem afhangt de taak van den accountant. De aard van de opdracht brengt mede, dat de opdrachtgever zelf geen invloed mag uitoefenen op de wijze, waarop die opdracht moet worden vervuld.

Men kan ten opzichte van de jaarrekening of van een balans en winstrekening niet spreken van een „absolute” juistheid. Evenmin kan een accountantsverklaring absoluut en volkomen waarborgen de juistheid van de jaarrekening waarbij ze behoort. Er is evenwel in het maatschappelijk verkeer een graad van nauwkeurigheid ontstaan, welke men als norm voor de jaarrekening mag stellen en eveneens een graad van juistheid, welke de accountantsverklaring ten opzichte van de jaarrekening moet waarborgen. De accountant heeft er voor te zorgen dat hij zijn taak verricht op een dusdanige wijze, dat hij de verantwoordelijkheid kan dragen, die uit het vertrouwen, dat zijn verklaring normaliter op mag wekken, voortvloeit. Wij zullen zoo straks trachten dien norm eenigermate te bepalen uit de relatieve juistheid der jaarrekening zelf. Laten we ons thans eerst even bezig houden met de taak van den accountant bij de opdracht, hierboven onder 2° bedoeld.

Bij deze opdrachten liggen de verhoudingen geheel anders. Hier heeft de opdrachtgever niet de bedoeling een publiek vertrouwen door een verklaring of een attest op te wekken. Bij deze opdrachten treedt als regel het adviseerend karakter van de werkzaamheden van den accountant meer op den voorgrond dan het controleerend karakter en er is hier slechts sprake van een verhouding, dus ook van een verantwoordelijkheid, tusschen den opdrachtgever en den accountant. Deze verhouding en daarmee de verantwoordelijkheid van den accountant kunnen worden uitgebreid, doordat derden van het rapport van den accountant kennis nemen. Dit behoeft niet tot consequentiën te leiden, want de grenzen der verantwoordelijkheid van den accountant kunnen uit het rapport blijken, doordat zij daarin nauwkeurig zijn omschreven. Dit is niet het geval bij de in de vorige opdracht bedoelde attesten, die als regel niet anders kunnen zijn dan korte verklaringen, welke op zich zelf reeds vertrouwen opwekken, ongeacht hun inhoud.

Bij opdrachten als hierbedoeld is de taakbepaling er dus niet een die uit den aard der opdracht zelf voortvloeit, maar ze kan bij het verstrekken van de opdracht tusschen den opdrachtgever en den accountant worden overeengekomen.

Niet alleen de beperkte opdracht, maar ook de beperkte ver-